

วิธีปฏิบัติในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา

นางสาว กฤษณี นำเพชร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521

000042

PERFORMANCE OF SUPERVISORY MANAGEMENT IN SECONDARY SCHOOLS

Miss Krissanee Nampet

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

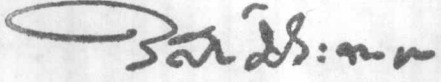
Chulalongkorn University

1978

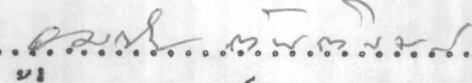
หัวข้อวิทยานิพนธ์   วิธีปฏิบัติในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา
โดย   นางสาว กฤษณี   น้ำเพชร
แผนกวิชา   บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์   บุญจิตราคุลย์

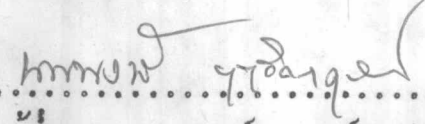

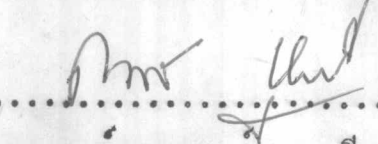
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย   อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. วิศิษฐ์   ประจวบเหมาะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย   พันทิเมธ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์   บุญจิตราคุลย์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ณรงค์   บุญมี)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   วิธีปฏิบัติในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ชื่อนิสิต   นางสาว กฤษณี น้ำเพชร
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตรากุลย์
แผนกวิชา   บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา   2520

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษากระบวนการในการดำเนินงานนิเทศการศึกษาในโรงเรียน
2. เพื่อศึกษาโครงการและกิจกรรมที่ปฏิบัติจริงในโรงเรียน
3. เพื่อศึกษานโยบายและอุปสรรคของการจัดการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครู-อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตศึกษา 6 ที่สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตัวอย่างได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 44 โรงเรียน จำนวนประชากรทั้งสิ้น 968 คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 385 คน และครู-อาจารย์ผู้สอน จำนวน 583 คน ใ้ได้รับแบบสอบถามคืนมา 850 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.81

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยแบบสอบถาม 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินค่าการปฏิบัติในการจัดการนิเทศ
การศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วยข้อคำถาม 79 ข้อ โดยสอบถามถึงวิธี
ปฏิบัติในค่านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. วิธีปฏิบัติในค่านกระบวนการในการจัดการนิเทศการศึกษา
2. วิธีปฏิบัติในค่านโครงการต่าง ๆ ที่จัดทำในการนิเทศการศึกษาภายใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา
3. วิธีปฏิบัติในค่านการจัดกิจกรรมนิเทศการศึกษา เพื่อพัฒนาหลักสูตร
4. วิธีปฏิบัติในค่านนิเทศการสอน
5. วิธีปฏิบัติในค่านการส่งเสริมทางวิชาการแก่ครู
6. วิธีปฏิบัติในค่านกิจกรรมเสริมหลักสูตร
7. วิธีปฏิบัติในค่านการใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกและห้องสมุด
8. วิธีปฏิบัติในค่านการประเมินผล
9. วิธีปฏิบัติในค่านการสร้างขวัญของครู

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดการนิเทศการ
ศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วยข้อคำถาม 11 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. การปฏิบัติในค่านกระบวนการในการจัดการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
โดยสรุปแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การปฏิบัติอยู่ใน
เกณฑ์น้อย

2. การปฏิบัติในค่านโครงการต่าง ๆ ที่จัดทำในการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยสรุปแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนและครู-อาจารย์ มีความเห็นขัดแย้งกัน โดยผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่า การปฏิบัติค่านนี้อยู่ในเกณฑ์น้อย แต่ครู-อาจารย์มีความเห็นว่า การปฏิบัติค่านนี้อยู่ในเกณฑ์น้อยที่สุด

3. การปฏิบัติกิจกรรมนิเทศการศึกษา โดยสรุปแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนและครู-อาจารย์ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย ซึ่งได้แก่ การปฏิบัติในค่านการนิเทศการสอน ในค่านการส่งเสริมทางวิชาการแก่ครู ในค่านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในค่านการใช้วัสดุที่อุปกรณ์ สิ่งื่ออำนวยความสะดวกและห้องสมุด ในค่านการประเมินผล และ ในค่านการสร้างขวัญของครู สำหรับในค่านที่ผู้บริหารโรงเรียนและครู-อาจารย์ มีความเห็นขัดแย้งกันเกี่ยวกับการปฏิบัติ โดยที่ผู้บริหารโรงเรียน มีความเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย แต่ครู-อาจารย์เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อยที่สุด ได้แก่ ในค่านการจัดการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตร

4. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนและครู-อาจารย์ มีความเห็นว่า ในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน มีปัญหาและอุปสรรคในค่านการขาดแคลนวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญทางนิเทศการศึกษา ในค่านขาดวัสดุอุปกรณ์ที่รับผิดชอบในการจัดการดำเนินงานนิเทศการศึกษาในโรงเรียนโดยตรง ในค่านขาดแคลนงบประมาณวัสดุอุปกรณ์เพื่อื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน และในค่านขาดการวางแผนดำเนินการนิเทศอย่างเป็นทางการ

Thesis Title   Performance of Supervisory Management in
                              Secondary Schools

Name   Miss Krissanee Nampet

Thesis Advisor   Mr. Noppongs Bunyajitradulya

Department   Educational Administration

Academic Year   1977

ABSTRACT

The Purposes of the Study

The specific purposes of this research are as follow:

1. To study the supervisory process in schools.
2. To study the projects and the real performances in schools.
3. To study the problems of supervisory management in schools.

Methods and Procedures

The population involved in this survey were secondary school administrators and teachers from the Government secondary schools in the sixth Educational Region under the auspices of the Department of General Education, Ministry of Education. There

were altogether 44 schools sampled with a total sample of 968; of these, there were 385 school administrators and 583 teachers. 850 questionnaires or 87.81 percent of the total distributed received.

The instrument used consisted of a three-part questionnaires:

Part One, containing with 4 items, dealt with the status of the population in this survey.

Part Two, containing 79 items dealt with the evaluation of performances of Supervisory Management in secondary schools. with regard to nine points:

1. Performance in the supervisory process.
2. Performance in the supervisory projects in secondary schools.
3. Performance in supervisory activities for curriculum development.
4. Performance in supervisory teaching.
5. Performance in academic promotion for teachers.
6. Performance in extra curriculum activities.
7. Performance in using visual aids, facilities and library.
8. Performance in evaluation.
9. Performance in promoting teachers' morale.

Part Three, containing 11 items, dealt with the problems of performance of supervisory management in secondary schools.

The statistical treatment was done by percentages, means, and standard deviations.

The Research Results

1. The administrators and the teachers agreed that there was little performance in supervisory procession in secondary schools.

2. The administrators disagreed with the teachers about the performance of supervisory projects in secondary schools. The administrators rated the performance as little, while the teachers rated it as least.

3. The administrators and the teachers agreed in rating the performance of supervisory activities in secondary schools as little, including performance in supervisory teaching; performance in the academic promotion for teachers; performance in the extra curricular activities; performance in using visual aids, facilities and library; performance in evaluation, and performance in promoting teachers' morale. The administrators disagreed with the teachers about performance in the phase of supervisory activities for curriculum development: the administrators rated the performance as little, while the teachers rated it as least.

4. In the performance of supervisory management in schools, the administrators and the teachers thought that there were several problems: the lack of resource person or supervisory experts; the lack of a person responsible for supervisory management in schools; the lack of budget and facilities for management; the lack of supervisory management planning.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับความเมตตาอนุเคราะห์อย่างดียิ่ง จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราภุคย์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งท่านได้กรุณา ให้ความปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนเป็นที่เรียบร้อย นอกจากนี้ยัง ได้รับความกรุณาจาก อาจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ อาจารย์ยุพิน พิพิธกุล และ อาจารย์ ใหญ่ คณะครู-อาจารย์โรงเรียนบางปะหัน โรงเรียนเมหาราช "ประชานิมิตร" โรงเรียนบาง ประหัน "ราชานุเคราะห์" ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการวิพากษ์วิจารณ์เสนอแนะ ตรวจสอบ แก้ไขแบบ สอบถาม เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ในเรื่องที่วิจัย ผู้วิจัยได้รับความเมตตาจาก รองศาสตราจารย์ ประคอง วรรณสุต และคณะกรรมการโครงการให้คำปรึกษาคณะการวิจัย ทางพฤติกรรมศาสตร์ แผนกวิจัยการศึกษา เกี่ยวกับวิธีการทางสถิติ ผู้บริหารและคณะครู-อาจารย์ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 6 รวม 44 แห่ง ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการ สอบแบบสอบถามและบันทึกวิทยาลับ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุนมอบทุนช่วยเหลือในการทำ วิทยานิพนธ์ครั้งนี้ด้วย ซึ่งนับเป็นส่วนประกอบสำคัญที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้บรรลุความสำเร็จตาม วัตถุประสงค์เป้าหมายได้ บุคคลที่จะเว้นขอบเขตเสียมิได้คือ คุณพ่อปัญญา น้ำเพชร ได้กรุณาให้ คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือและ คุณแม่พรอวย สมนิเทศ ได้กรุณาจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์จนสำเร็จเป็นรูปเล่ม

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตากรุณาของ สถาบัน และท่านที่กล่าวนามมา แล้วข้างต้นนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

กฤษณี น้ำเพชร

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ฅ
รายการรูปประกอบ	ก
บทที่	
1 บทนำ	1
ภูมิหลังของการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	15
ขอบเขตของการวิจัย	15
นิยามของคำต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย	15
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	16
วิธีดำเนินการวิจัย	16
ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล	18
2 รายงานหรือเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
ความหมายของการนิเทศการศึกษา	19
ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา	21
ความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา	23
หลักการนิเทศการศึกษา	26
งานหลักที่สำคัญของการนิเทศการศึกษา	31

เทคนิคที่ใช้ในการนิเทศการศึกษา	33
กระบวนการในการนิเทศการศึกษา	37
การนิเทศภายในโรงเรียน	41
บทบาทของผู้นิเทศการศึกษา	43
งานนิเทศที่ครูใหญ่อาจทำได้	46
งานของหัวหน้าสายวิชาในการนิเทศการศึกษา	49
ขบวนการนิเทศภายในโรงเรียน	50
การวางโครงการนิเทศการศึกษา	50
กิจกรรมของการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน	54
การนิเทศศึกษากับคูปประเภทต่าง ๆ	55
ผลวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้	57
3 วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	65
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	65
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	65
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	68
ทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม	70
แบบสอบถามฉบับจริง	71
การส่งแบบสอบถามและการรวบรวมข้อมูล	72
การวิเคราะห์ข้อมูล	72
4 วิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลของการวิเคราะห์ข้อมูล	74

บทที่	หน้า
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	112
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	112
วิธีการดำเนินการวิจัย	112
สรุปผลการวิจัย	114
การอภิปรายและข้อเสนอแนะ	119
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยในอนาคต	123
บรรณานุกรม	124
ภาคผนวก	129
ประวัติการศึกษาของผู้วิจัย	174

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	รายละเอียดเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม	75
2	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเป็นรายชื่อเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติใน ด้านกระบวนการในการจัดการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนและ ครู-อาจารย์	79
3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเป็นรายชื่อเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติใน ด้านโครงการต่าง ๆ ที่จัดทำในการนิเทศการศึกษภายในโรงเรียนมัธยม ศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนและครู-อาจารย์	84
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเป็นรายชื่อเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติใน การจัดกิจกรรมนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียน และครู-อาจารย์	86
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเป็นรายชื่อเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติใน ด้านนิเทศการสนทนของผู้บริหารและครู-อาจารย์	89
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเป็นรายชื่อเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติใน ด้านการส่งเสริมทางวิชาการแก่ครูของผู้บริหารโรงเรียนและครู-อาจารย์....	92
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเป็นรายชื่อเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติใน ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียนและครู-อาจารย์	95
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเป็นรายชื่อเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติใน ด้านการใช้สื่อที่อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกและห้องสมุด ของผู้บริหาร โรงเรียนและครู-อาจารย์	97

ตารางที่

หน้า

9	คำเจดีย์ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเป็นรายชื่อเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติใน ก้านาการประเมินผลของผู้บริหารโรงเรียนและครู-อาจารย์	100
10	คำเจดีย์ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเป็นรายชื่อเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติใน ก้านาการสร้างขวัญของครู ของผู้บริหารโรงเรียนและครู-อาจารย์	102
11	คำร้อยฉะแกลงถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการนิเทศการศึกษากภายใน โรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร	105
12	คำร้อยฉะแกลงถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการนิเทศการศึกษากภายใน โรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของครู-อาจารย์	108
13	ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม	165
14	การปฏิบัติในการจัดกิจกรรมนิเทศการศึกษากภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาตาม ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน	166
15	การปฏิบัติในการจัดกิจกรรมนิเทศการศึกษากภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาตาม ความคิดเห็นของครู-อาจารย์	170

รายการรูปประกอบ

หน้า

แผนภูมิแสดงชั้นเรียน 11